

HET LESVOORBEREIDINGSMODEL

Student: J [REDACTED]

Stageschool: [REDACTED]

Mentor: [REDACTED]

Studieloopbaanbegeleider: [REDACTED]

Klas: 2E

Groep: 8

Aantal kinderen: 27

Opleider: [REDACTED]

Stagebegeleider: [REDACTED]

Titel onderwijsactiviteit: Taal – schrijven 'hoe overleef ik... op een onbewoond eiland'

Datum en tijdstip: 14-12-2009
09.45u – 10.40u

Beginsituatie van de leerlingen

- Er zitten 13 meisjes en 14 jongens in de klas.
- De sfeer in de groep is over het algemeen goed.
- De leerlingen krijgen altijd taal uit een methode (*Taal in beeld – Zwijssen*)
- De groep is taalvaardig; ze zijn in staat een verbaal aangeboden instructie op te pikken en te verwerken.
- De leerlingen werken veel zelfstandig. Dit gebeurt onder andere in het werkuur. Veel leerlingen zijn hier goed in, andere kinderen hebben veel vragen of vragen snel iets aan een buurman.
- De leerlingen hebben twee weken eerder een natuur- en techniekmiddag gehad. Hierin hebben ze een hutje gebouwd om te overleven op een onbewoond eiland. Samen met een medeleerlingen hebben ze hier aan gewerkt.
- De leerlingen krijgen elk blok drie lessen die over het schrijven van teksten/verhalen gaan.
- De leerlingen hebben nog geen kennis van een plan van aanpak.
- De leerlingen hebben in blok 1 kennis gemaakt met verschillende soorten tekstsoorten, waaronder een doetekst. Ook hebben ze kennis op gedaan over inleiding, titel, alinea's, kern en slot.
- De leerlingen hebben nauwelijks een echte oefening gehad in het schrijven voor een bepaald publiek
- De HOI-serie is erg populair onder de kinderen, vooral bij de meisjes. Een aantal jongens heeft echter ook wel een boek uit deze serie gelezen

Doelstellingen voor de leerlingen (product en proces)

Product

- De leerlingen kunnen aan het eind van de les een doetekst schrijven over 'hoe overleef ik... op een onbewoond eiland?' aan de hand van een plan van aanpak.

Proces

- De leerlingen maken bij het plannen een opzet voor hun tekst, adv. een plan van aanpak. (kerndoel 5 'schriftelijk onderwijs – aanpak')
- De leerlingen stellen het lezerspubliek van tevoren vast (tussendoel gevorderde geletterdheid 'strategisch schrijven'– bovenbouw)
- De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies. In deze les instrueren en informeren ze het lezerspubliek. (kerndoel 5 'schriftelijk onderwijs')
- De leerlingen reflecteren op het schrijfproduct en op het schrijfproces (tussendoel gevorderde geletterdheid 'strategisch schrijven'– bovenbouw)

Beginsituatie van jezelf

- Ik heb zelf taallessen op de PABO gevolgd waar het stelonderwijs aan bod is gekomen. Ook heb ik op de stage een studiedag rondom taal gevolgd
- Samen met Lizzy heb ik voorafgaand deze les een natuur- en techniekmiddag ontworpen rondom het thema 'hoe overleef ik... op een onbewoond eiland'. Tijdens deze middag moesten de leerlingen hutjes ontwerpen om in te schuilen en te slapen. Het bleek dat we een grote inschattingsfout hebben gemaakt qua tijd, de leerlingen waren lang niet allemaal klaar. Toch zijn de meeste leerlingen goed aan de slag gegaan en waren ze enthousiast.
- Samen met Lizzy heb ik de methode 'Taal in beeld' bekeken rondom schrijven. Aan de hand van verschillende lessen in blokken hebben we een eigen les ontworpen die aansluit op dit onderwerp. Hierover hebben we een kleine presentatie gehouden aan het team van onze stageschool, Anneli was hier ook bij aanwezig. Dit was tijdens de studiedag.
- Ik heb mezelf goed verdiept in de stof die ik tijdens deze les aan de klas ga aanbieden.

Doelstellingen voor jezelf als leraar

Algemene doelen:

- Ik straal tijdens deze rekenles rust uit: ik maak mijn stemgebruik zachter (:zo wordt de luisterhouding van de kinderen actief beïnvloed omdat ze ook echt moeite moeten doen om te luisteren naar wat ik zeg) en praat niet te snel.
- Ik geef aan het begin op een duidelijk en *concrete* manier aan wat ik van de leerlingen verwacht en wat te doen als ze klaar zijn (extra opdracht, daarna boek lezen)
- Ik houd tijdens de rekenles een duidelijke **escalatieladder** van mezelf aan. Dit zorgt voor duidelijkheid en structuur in de les. 1. Aankijken 2. Waarschuwing door alleen naam te noemen 3. Waarschuwing met een ik-boodschap 3. Laatste waarschuwing met terugkoppeling op voorafgaande ik-boodschap 4. Apart zetten (tafeltje wegschuiven) 5. Op de gang
- Ik kijk tijdens de taallessen goed rond, zodat de leerlingen zien dat ik iedereen in de gaten houd.
- Ik benader de kinderen tijdens de taallessen zo positief mogelijk (complimenteren met namen noemen en in eerste instantie ik-boodschappen afgeven voor waarschuwingen)

Vakdidactische doelen:

- Ik wil tijdens deze les voor zover mogelijk de criteria van een goede stelling terug laten komen.
- Ik wil een eigen ontworpen les geven aan mijn stageklas, adv. doelen die in een les in blok 4 aan de orde komen op dezelfde manier als de methode doet.

De bronnen die je gebruikt hebt:

- Taalboek: *Taal in beeld - Zwijsen*
- Handleiding van de bovengenoemde methode.
- Docent TTD
- Mentor
- Reader TTD 0506: *Schrijfvaardigheid en didactiek tekstschrijven Semester oudere kind – Kernfase*
- <http://tule.slo.nl/Nederlands/F-KDNederlands.html>

Tijd	Onderwijsleerproce s voor de leerlingen	Onderwijsleerproces voor de leraar		
	Wat doen de kinderen?	Wat doe jij?		
Inleiding <i>Op verkenning</i> ± 5 min. <i>Uitleg</i> ± 5 min.	De leerlingen letten op wat Femke en Bart bespreken over 'lachen'. Ze beantwoorden vragen die ik stel adv. de opdrachten 1 t/m 4 De leerlingen luisteren naar mijn uitleg, denken mee en stellen vragen als ze het niet snappen.	Leerstof, instructie, vragen, opdrachten (parallel aan de activiteiten van de leerlingen) Samen met de leerlingen begin ik de taalles. We lopen de opdrachten na die bij dit deel aan de orde komen. Het gaat hier namelijk om wat Femke en Bart bespreken over het onderwerp 'lachen' en hoe ze hier een plan van aanpak over schrijven. Vervolgens gaan we kort in op de tekstsoort 'doetekst'. Als het goed is weten de leerlingen wat het is. Ik leg de leerlingen uit dat je een doetekst kunt schrijven over heel veel onderwerpen. In ons geval 'hoe overleef ik... op een onbewoond eiland?'. We gaan nu even dieper in op de betekenis van een doetekst, zodat de leerlingen goed voor ogen hebben wat een doetekst nou precies is. Vervolgens vertel ik wat er in een plan van aanpak staat en stel de vraag waarom een plan van aanpak nou zou handig is. Samen met de leerlingen kijk ik naar het gegeven voorbeeld. Als laatste geef ik aan dat het bij het schrijven altijd belangrijk is om te denken aan een titel, inleiding, alinea's en een slotzin. 'Zijn er nog vragen?'	Groeperingsvorm Klassikaal Klassikaal	Materialen, leermiddelen Het zelfgemaakte stencil, voor elke leerling gekopieerd. " "
Kern <i>Aan de slag</i> ± 20 min.	De leerlingen maken een plan van aanpak over het onderwerp. Daarna bedenken ze een titel, een inleiding en een slot. Aan de hand van het	Ik leg kort even uit wat de bedoeling van de opdracht is. Ook geef ik aan dat als er leerlingen zijn die eerder klaar zijn extra kunnen letten op de vormgeving. Voor de rest geldt voor iedereen dat ze goed moeten nalezen of ze de juiste zinsopbouw gebruiken. Tenslotte geef ik aan dat het een zelfstandige opdracht is, als het écht nodig is mag je met je buurman overleggen, maar wel op een	Zelfstandig en eventueel overleggen op fluistertoon	"

<p>Slot <i>Terugkijken</i></p>	<p>werkblad schrijven ze aan de hand van het plan van aanpak de tekst, inclusief een titel, een inleiding, alinea's en slotzin.</p> <p>De kinderen bespreken samen met mij de opdracht</p>	<p>fluistertoon. Als dit te hard gaat, moet het helemaal stil zijn. Tip: als je schrijft is een goede schrijfhouding van belang! Dus, voeten op de grond en rechte rug.</p> <p>Ter evaluatie bespreek ik met de leerlingen hoe ze vinden dat het schrijven ging en wat ze een volgende keer anders zouden doen. Ook bespreken we de vraag wat ze het moeilijkste vonden: een plan van aanpak maken of een doelgroep kiezen.</p>	<p>Klassikaal</p>	<p>“</p>
---	--	---	-------------------	----------